

Bleve de fuldstændige Fritagelser ansatte til i det Hele 3000 Rdl. og de partielle Fritagelser til omtrent 7000 Rdl. Man vil altsaa see, at det hele Beløb ikke har nogen for Statskassen særdeles stor Betydning, og at hvad der vilde indkomme, ikke vilde medføre nogen Lempe for de øvrige Hartkornbesiddere, idet det, hvis Forholdene ikke mærkeligt have forandret sig, kun vilde udgjøre omtrent 10,000 Rdl. — Jeg skal, som sagt, opsætte til Sagens anden Behandling at udtale mig om de øvrige Bemærkninger, som ere fremkomne.

S. M. Petersen: Det er ganske naturligt, hvad der ogsaa er udtalt af flere ærede Talere, at ethvert enkelt Medlems Stilling overfor denne Lov vil være for en meget væsentlig Deel afhængig af den ærede Ministers Udtalelser om Samme. Jeg for mit Vedkommende hender ikke Lovforslaget i den Form, hvori det foresligger; Skatten, der er bragt i Forslag paa Hartkornet, vil efter mine Begreber, som ogsaa bemærket af flere Talere, ramme saa ubilligt som muligt, og jeg troer, at det vilde være ganske besynderligt, dersom man skulde kunne bringe en Indtægtsstat i Forslag, der rammede saa uheldigt, som denne Lov. Man kan tænke sig, at Folk, der saagodt som Sletintet eie, som skulde, saa at sige, Alt, hvad deres Eiendom er værd, komme til at betale i Skat Ligesaameget som Folk, der eie Hundreder og Tusinder af Dalere, og dette er og maa være en Ubillighed. Det er udtalt fra flere Sider, at den værste Vanstuelighed, man vilde støde paa, forsaavidt man slog ind paa en anden Bestatningsmaade, nemlig en Indkomststat eller en Skat paa Formue og Velstand, var den, at man ikke kunde gjøre Regning paa, hvormeget der vilde komme ind; det forekommer mig, at denne Vanstuelighed ikke er saa stor, som den i Dieblirket synes. Der er bragt i Forslag en bestemt Sum for Staden Kjøbenhavn alene og en bestemt Sum for alle de øvrige Kjøbstæder; skulde det da være umuligt paa en nogenlunde rimelig Basis at faae en bestemt Sum, som skulde udredes af samtlige Amters — jeg mener Landdistrikter. Jeg troer det ikke. Der kan vist tilveiebringes og komme tilstede her i Rigsdagen Dplysnin-

ger, som kunne føre til det Maal, at man kunde træffe en nogenlunde rimelig Sum for samtlige Amters, og det kan heller ikke være vanskeligt at faae denne Sum fordeelt paa de forskjellige Amters eller, om man vil, Amtstuedistrikter. Var dette først gjort, saa havde man en heel Sum, saa vidste man, hvad der skulde komme ind. Naar saaledes ethvert Amtstuedistrikt vidste, og det var bestemt i Loven, hvad der skulde udredes af hvert enkelt Landdistrikt, vilde det saa være urimeligt at vente og forlange, at Amtsrådene, efter Forhandling med de paagældende Sogneforstanderskaber, kunde komme overeens med disse om, hvad der skulde udredes af hver enkelt Sognekommune — jeg troer det ikke — og saa dernæst overlode det til vedkommende Sogneforstanderskaber at ligne Summen paa Formue og Velstand i deres Distrikter? Dette forekommer mig ikke at være uoverkommeligt, og man vilde da have en bestemt Autoritet til at skaffe Materiale tilveie til fremtidigt Brug med Hensyn til Ligninger paa den egentlige Skatteevne, som dog er den virkelige Bestræbelse. Det er Sognekommunerne, Mænd, der boe omkring i Befolkningen, der have det virkelige Bekjendtskab til Skatteevnen. Man kunde, som sagt, ligesaa godt komme overeens om, hvormeget der skulde udredes af samtlige 19 Amters, som af samtlige Kjøbstæder, og saa overlade til de enkelte Landkommuner at fordele Skatten efter Formue og Velstand eller Indtægt, som man vil; jeg troer nu, at „Formue og Velstand“ er fuld saa god en Basis som „Indtægt“. Der er af et æret Medlem ytret, at det i den Henseende skulde være en stor Lettelse at ansætte 1 Td. Hartkorn over hele Landet til en bestemt Pris; i Modsetning dertil skal jeg udtale, at jeg vilde finde dette at være det Urimeligste af Verden. Jeg vil udtale, at der er flere Steder, hvor en Mand med Hensyn til Kommunestatter, som lignede paa Formue og Velstand, netop faaer Forhøielse i sin Skat, fordi han har lidt Hartkorn. Vi maae huske paa, at vort Agerbrug gaaer stadigt fremad, og det er glædeligt, at det gjør det; men der er som Følge deraf mange Steder, hvor Hartkornet er i den Grad ubilligt, at en Eiendom paa 1 Td. Hartkorn ofte er meget Mere værd end en paa 3 å 4.